

Jerzy Wielowiejski

Sandomierz - Krakówka

Informator Archeologiczny : badania 1, 42-43

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tegoroczny wykop o powierzchni 75 m² założony został przy wschodniej krawędzi żwirowni w odległości 15 m na północ od wykopu z 1960 r. Odsłonięto tu i zbadano 5 jam, które w nawiązaniu do badań z roku 1960 otrzymały kolejne numery od 8 do 12. Zarysy jam występowały na głębokości 30 cm od współczesnej powierzchni, tuż pod warstwą orną, w calcu, który stanowił piasek z domieszką żwiru.

Jamy te w rzucie poziomym miały kształt kolisty lub owalny, w przekroju pionowym były nieckowate lub trapezowate. Średnice ich były następujące: 110 cm, 140 cm, 225 x 60 cm, 115 x 95 cm, 165 x 125 cm, a dna zalegały na głębokości: 80 - 120 cm. Ubogi inwentarz jam 9, 10, 11 i 12 stanowiły drobne ułamki ceramiki, które z pewnym tylko prawdopodobieństwem można wiązać z kulturą pucharów lejkowych oraz materiał krzemienisty - rdzenie wióry i odpadki. W zachowanej częściowo jamie 8 znaleziono oprócz ceramiki kultury pucharów lejkowych, fragmenty dzbanka kultury ceramiki promienistej, dwa przęśliki gliniane i połupane kości zwierzęce.

S A N D O M I E R Z - Krakówka

Zakład Archeologii Wczesnośredniowiecznej IHKM PAN

Badania prowadził dr Jerzy Wielowiejski, w okresie od 7 do 29. VII, finansował IHKM PAN.

Prace miały charakter rozpoznawczy. Objęto nimi zbocze wzgórza, gdzie w 1928 r. odkryto bogato wyposażony grób z II wieku.

W toku badań na terenie sadu F. Steca odkryto w obrębie dwóch wykopów /dług. 24 i 25 m, szer. 2 m każdy/ dwa pochówki szkieletowe. Szkielety z silnie podkurczonymi nogami znajdowały się w warstwie żółtego lessu, jeden na głębokości od 0,45 do 0,62 m a drugi od 0,23

do 0,61 m. Nie stwierdzono śladów jam grobowych ani zabytków.

W pobliżu grobów odkryto części dwóch jam osadniczych. Jama 1 dług. 15 m i głęb. 1,90 zawierała w górnych warstwach głównie ceramikę wstęgową kłutą, wióry z krzemienia i rzadziej z obsydianu. Na głęb. 0,80 - 1,00 m znaleziono fragment pucharka na nóżce i innych naczyń kultury lendzielskiej. Poniżej wystąpiła ceramika wstęgowa ryta z tzw. ornamentem nutowym. Jama 2 dług. 3,50 m głęb. 2,02 m zawierała w górnym wypełnisku ceramikę wstęgową kłutą. Na dnie znajdowało się palenisko, na którym obok licznych grud węgla drzewnego i kości zwierzęcych znaleziono m.in. cztery duże fragmenty czaszki ludzkiej, prawdopodobnie dziecka. Nie jest wykluczone, że mamy tu do czynienia z pozostałością kanibalizmu. W różnych partiach obu wykopów wystąpiły grubościennie fragmenty ceramiki pochodzącej prawdopodobnie z grobów kloszowych oraz fragmenty ceramiki średniowiecznej.

W odległości 43 m na południe od wykopu 2 założono wykop sondażowy na polu W. Rutyny. W siedmiu południowych odcinkach tego wykopu znaleziono m.in. fragmenty ceramiki neolitycznej i kości zwierzęca. Na odcinku 8 zbadano zachodnią część jamy 3 głęb. 1,70 m z fragmentami późnolateńskiej ceramiki facetowej. Znaleźiska powierzchniowe dostarczyły obok ceramiki neolitycznej i średniowiecznej także nielicznych fragmentów ceramiki siwej z okresu późnorzymskiego.

Wyniki wstępnych badań nie dostarczyły pewnych danych o istnieniu dalszych obiektów z okresu rzymskiego. Przyniosły natomiast odkrycie nowego stanowiska osadniczego i prawdopodobnie sepulkralnego z wczesnego neolitu i śladów osady z okresu późnolateńskiego. Zwłaszcza dobrze zachowana stratygrafia w obrębie neolitycznych ziemianek pozwala na śledzenie rozwoju kolejnych faz kulturowych. Dlatego też m.in. stanowisko zasługuje w przyszłości na dokładniejsze zbadanie.